

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ДИЗАЙНУ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА»

для студентів спеціальності

191 «Архітектура та містобудування» ОС «бакалавр»

ОП «Архітектура та містобудування»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах зазначеного курсу здобувачі вищої освіти формують інтегральну, загальні та спеціальні (фахові) компетентності, а саме опановують знання з вивчення дисципліни основи дизайну архітектурного середовища та його теоретичні основи і нормативні положення з теорії дизайну, відповідно до нових вимог.

Програма навчальної дисципліни складається з одного розділу:

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

3 кредитів (90 годин): 42 години аудиторної роботи, 48 годин самостійної роботи.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи дизайну архітектурного середовища» є набуття студентом наступних компетентностей.

Загальні:

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні:

СК03. Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн.

СК06. Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.

СК07. Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

СК08. Усвідомлення теоретико-методологічних основ архітектурного проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

СК09. Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проєктів.

СК10 Здатність до участі в підготовці архітектурно-планувальних завдань на проектування, в організації розробки архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних проєктів.

СК11 Здатність до ефективної роботи в колективі, а також до співпраці з клієнтами, постачальниками, іншими партнерами та громадськістю при розробленні, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проєктів.

СК15 Здатність до здійснення комп'ютерного моделювання, візуалізації, макетування і підготовки наочних ілюстративних матеріалів до архітектурно-містобудівних проєктів.

СК16 Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування.

СК19 Здатність застосовувати теоретичні основи дизайну архітектурного середовища для розв'язання складних спеціалізованих задач.

Програмні результати навчання:

ПРН 05. Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрування архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних

спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

ПРН 08. Знати нормативну базу архітектурно-містобудівного проектування.

ПРН 10. Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проектуванні.

ПРН 11. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проектуванні.

ПРН 13. Виявляти, аналізувати та оцінювати потреби і вимоги клієнтів і партнерів, знаходити ефективні спільні рішення щодо архітектурно-містобудівних проектів.

ПРН 14. Обирати раціональні архітектурні рішення на основі аналізу ефективності конструктивних, інженерно-технічних систем, будівельних матеріалів і виробів, декоративно-оздоблювальних матеріалів.

ПРН 17. Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проектуванні архітектурних об'єктів.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Основи дизайну архітектурного середовища» є оволодіння студентами теоретичних основ нормативних положень теорії дизайну архітектурного середовища.

Основним завданням вивчення дисципліни є набуття студентом наступних компетентностей:

1. Знання і критичне розуміння предметної області та професійної діяльності.
2. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
3. Формування у студентів дизайнерського світогляду.
4. Здатність глибше орієнтування в процесах проектної культури, розуміння суті маркетингу як виду людської діяльності.

Програмні результати навчання:

1. Знати основи дизайну, теорію дизайну у сфері мистецтвознавчих проблем.
2. Знати проблематику аналізу творів дизайну, методичні принципи дизайну.
3. Вміти використовувати основні методологічні дизайнерські закони – конструктивність, технологічність, функціональність, ергономічність, естетичність та економічність.
4. Вміло розрізняти наукове і популярне розуміння дизайну.
5. Вміти аналізувати основні архітектурно-дизайнерські концепції (ідейний задум).
6. Вміло користуватись сучасними засобами наукового матеріалу та вдало оцінити попит ринку на певний товар.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни (зміст)

Розділ 1. Основи дизайну архітектурного середовища.

Тема 1. Напрями сучасного дизайну.

Тема 2. Методичні принципи дизайну.

Тема 3. Стилзація форми.

Тема 4. Дизайн окремих промислових та архітектурних виробів.

Тема 5. Дизайн предметних та архітектурних комплексів.

Тема 6. Джерела активізації творчого пошуку.

Тема 7. Арт-дизайн. Авторський дизайн.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції, практичні та семінарські заняття, консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції - бесіди і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція-візуалізація - візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки. При проведенні семінарських занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як робота у малих групах або дискусія.

Здобувачі вищої освіти на практичних заняттях працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання (графічні роботи, контрольні питання або тести), виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні проекти. Програмою передбачено такі проекти для формування професійної компетентності: виступ за темою індивідуального науково-дослідного завдання (або з темою самостійного вивчення дисципліни) та виступ-інформування за темами семінарських занять (у вигляді презентації або реферату).

Завдання для самостійного вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми
Основи дизайну архітектурного середовища.	
1	Тема 1. Формування «Стилю життя» - «фірмового стилю»
2	Тема 2. Реалізація промислових та архітектурних виробів.
3	Тема 3. Життєвий цикл твору. Стилізація форм.
4	Тема 4. Дизайнерський аналіз та синтез.
5	Тема 5. Предметно-архітектурні комплекси.
6	Тема 6. Проектування інтер'єрів житлових та адміністративних будинків.
7	Тема 7. Світоглядні засади підготовки архітекторів для проектування дизайну архітектурного середовища.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «Основи дизайну архітектурного середовища»

№ з/п	Тема, питання що вивчаються
1.	ОСНОВИ ДИЗАЙНУ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА Тема 1. Напрями сучасного дизайну. Загальні положення. Дизайн в Україні. Формування «стилю життя-фірмового стилю».
2.	Тема 2. Методичні принципи дизайну. Поняття про маркетинг. Соціальні підвалини маркетингу, поведінка покупців. Маркетингова інформація, маркетинговий підхід до розробки та реалізації промислових та архітектурних виробів.
3.	Тема 3. Стилізація форми. Головні види стилізації. Позитивні моменти і недоліки стилізації. Реклама, життєвий цикл товару.

4.	Тема 4. Дизайн окремих промислових та архітектурних виробів. Споживчі властивості промислового та архітектурного виробу. Властивості промислового та архітектурного виробу, що зумовлені виробництвом. Головні чинники, що впливають на форму. Дизайнерський аналіз та синтез.
5.	Тема 5. Дизайн предметних та архітектурних комплексів. Приклади проектування предметного та архітектурного комплексу. Побудова ансамблю. Загальна характеристика.
6.	Тема 6. Джерела активізації творчого пошуку. Інтуїція та логіка творчого процесу. Евристика. Візуальне мислення.
7.	Тема 7. «Арт-дизайн». Авторський дизайн. Нові матеріали і технології. Світоглядні засади підготовки архітекторів.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «Основи дизайну архітектурного середовища»

№ з/п	Тема і короткий зміст заняття
«Основи дизайну архітектурного середовища»	
1.	Тема 1. Введення до курсу, його значення для підготовки бакалавра. Напрями сучасного дизайну. Формування “стилю життя-фірмового стилю.”
2.	Тема 2. Поняття про маркетинг. Розгляд підвалин маркетингу. Поведінка покупців, наведення прикладів маркетингової інформації. Розгляд прикладів реалізації промислових та архітектурних виробів.
3.	Тема 3. Розгляд прикладів стилізації. Стилiзація форм дерев, малих архітектурних форм. Стилiзація руху людей, тварин. Реклама “Життєвий цикл товару”. <u>Графічна робота №1</u> <u>Виконати ескізний проект стилізації групи дерев, людей, тварин, машин.</u> <u>Обсяг: 3 ф.А3</u>
4.	Тема 4. Розгляд споживчих властивостей промислових та архітектурних виробів. Властивості промислового та архітектурного виробу зумовлені виробництвом. Головні чинники, що впливають на форму. <u>Графічна робота №2</u> <u>Виконати ескізний проект емблеми підприємства.</u> <u>Обсяг: 3 ф.А3</u>
5.	Тема 5. Розгляд предметних-архітектурних комплексів. Загальна характеристика. Приклади проектування предметно-архітектурного комплексу.
6.	Тема 6. Приклади творчого пошуку. Розгляд проектування інтер’єрів адміністративних та житлових будинків. <u>Графічна робота №3</u> <u>Виконати ескізний проект дизайну архітектурного середовища приміщень житлових будівель.</u> <u>Обсяг: 3÷4 ф.А3</u>
7.	Тема 7. Арт-дизайн. Авторський дизайн. Застосування нових матеріалів та технологій у дизайні.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

1. *Усне опитування (індивідуальне детальний аналіз відповідей студентів).*
2. *Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка (виконання креслень, схем, підготовка різних доповідей, рефератів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо) або тести).*
3. *Практична перевірка (проведення різних вимірів, здійснення складання, налагодження, розробка документації, виконання графічної роботи, аналіз виробничої інформації, ділові ігри і т.д.).*
4. *Стандартизований контроль (тести).*

Види контролю: поточний контроль, семестрова атестація.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 100 балів)							Підсумковий тест (залік)	сума
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	100	100
12	16	14	14	14	14	16		

Т1, Т2 ... – теми лекційного курсу.

Відпрацювання пропущених занять студентами здійснюється згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Львівського національного аграрного університету пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студент представляє конспект а з пропущеної теми лекційного курсу та опрацьований практичний матеріал (захист роботи або контрольна чи тестові завдання)) з відповідної тематики. Самостійне вивчення навчальної дисципліни за вищевказаними темами передбачає також підготовку рефератів, доповідей, презентацій (максимальна кількість балів – 5 за одну тему, але не більше 10 б. за весь курс дисципліни).

Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль. Загальні критерії оцінок: «відмінно» – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності; «добре» – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності; «задовільно» – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно; «незадовільно» – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

Питання з дисципліни

«Основи дизайну архітектурного середовища», які виносять на залік

1. Дайте визначення поняття «будівля» і «споруда»?
2. Назвіть напрями сучасного дизайну?
3. Яку діяльність охоплює дизайн промислових виробів?
4. Яку діяльність охоплює графічний дизайн?
5. Які існують різновиди графічного дизайну?
6. Яку діяльність охоплює дизайн середовища?
7. Який дизайн середовища називають дизайном архітектурного середовища?
8. На які різновиди поділяється дизайн архітектурного середовища?
9. Як виник дизайн в Україні?
10. Що означає формування «стилю-життя» - «фірмового стилю».
11. Що таке маркетинг?
12. Головна мета маркетингу?
13. Соціальні підвалини маркетингу?
14. Які чинники впливають на поведінку покупців?
15. Які існують способи збирання маркетингової інформації.
16. Розкажіть про маркетингову інформацію
17. Розкажіть про маркетинговий підхід до розробки та реалізації промислових та архітектурних виробів.
18. Яку інформацію дають ринкові випробування?
19. Дайте загальну характеристику стилізації як одному з видів дизайну.
20. Що являє собою кожен з таких видів стилізації як кон'юктурна, імітаційна, раціональна декоративізм? Навести приклади кожного з них на основі особистих спостережень.
21. Які засоби найбільше використовуються дизайнером-стилістом? Аргументуйте свою відповідь.
22. Охарактеризуйте позитивні моменти та недоліки стилізації
23. Реклама поділяється на ту, що інформує, ту що переконує й ту, що нагадує. Прокоментуйте це твердження.
24. Споживчі властивості промислового та архітектурного виробу.
25. Як формуються властивості промислового та архітектурного виробу, зумовлені виробництвом?
26. Які головні чинники впливають на форму?
27. Вплив ергономічного чинника на форму?
28. Яка форма вважається цілісною?
29. Що таке тектоніка правдивість спроектованого об'єкта?
30. Розкажіть про найсильніший засіб композиції?
31. Які різновиди має ритм в об'єктах дизайну архітектурного середовища?
32. Як впливає конструкція у різних виробках на формоутворення.
33. Дизайнерський аналіз та синтез.
34. Дайте загальну характеристику дизайну предметних та архітектурних комплексів.
35. Навести приклади проектування предметного та архітектурного комплексів.
36. В чому відображається цілісність дизайнерського ансамблю?
37. Цілісність та композиційна єдність ансамблю.
38. На чому може бути побудований ансамбль предметів архітектурних об'єктів?
39. Наведіть приклад умови досягнення цілісності, композиційної єдності окремого предмета та архітектурного об'єкта.
40. Яке значення має врахування естетичної сторони архітектурного рішення.
41. Два основних прийоми кількісної оцінки естетичності.
42. Нешаблонне мислення тісно пов'язане з інтуїцією. Логіка спрямовує хід думок здебільшого шаблоном шляхом. Поясніть суть такого твердження.
43. Чи можна ставити питання так: яке мислення є продуктивнішим у творчому процесі – інтуїтивне чи логічне? Якщо не можна, то поясніть, чому?
44. Евристичні методи та прийоми спрямовані на подолання бар'єрів творчості. Прокоментуйте цю думку.

45. Розкажіть про найвідоміші евристичні прийоми, які можна застосовувати в індивідуальній роботі.
46. Поясніть, на яких підвалинах стоять методи колективного генерування ідей.
47. Поясніть сутність візуального мислення як знаряддя творчої діяльності.
48. На чому ґрунтується авторський дизайн?
49. Що таке «Арт-Дизайн» у творах митців?
50. Що охоплює дизайнерська діяльність?
51. Нові матеріали і технології у дизайні?
52. Новий погляд на дизайн.
53. Світоглядні засади підготовки архітекторів для проектування дизайну архітектурного середовища.

Рекомендована література

Базова

1. Даниленко В. Я. Основи дизайну : навч. посібник / В. Я. Даниленко. – Київ : ІЗМН, 1996. – 52 с.
2. Савчак Н.С. Історія та теорія дизайну : курс лекцій / Н. С. Савчак. – Львів : ЛДАУ, 2007. – 168 с.

Додаткова

1. Волкотруб И. Т. Основы художественного конструирования : моделирование материалов и биоформ. [учеб. пособие для сред. спец. учеб. заведений] / И. Т. Волкотруб. – Киев : Вища школа, 1982. – 151 с. : ил.
2. Курліщук Б. Ф. Проектування інтер'єрів житлових і громадських споруд : навч. посібник для студ. спец. «Інтер'єр і обладнання» / Б. Ф. Курліщук ; ІСДО, Львівська академія мистецтв. – Київ : [б.в.], 1995. – 264 с.
3. Легенький Ю. Г. Дизайн: культурологія та естетика / Ю. Г. Легенький. – Київ : КДУТД, 2000. – 272 с.
4. Шпара П. Е. Техническая эстетика и основы художественного конструирования : [учеб. пособие для вузов] / П. Е. Шпара, И. П. Шпара. – 3-е изд., перераб. и доп. – Киев : Выща школа, 1989. – 247 с., [8] л. ил. : ил.
5. Шумега С. С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єру : навч. посібник / С. С. Шумега. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 300 с.

Інформаційні ресурси

Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України. Інтернет-ресурси.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Курс передбачає роботу в колективі. Студенти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.

